

STORTINGET

Innst. 88 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Prop. 3 S (2017–2018)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 94/2017 av 5. mai 2017 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2013/55/EU om endring av direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner og forordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeidet gjennom informasjonssystemet for det indre marked («IMI-forordningen»)

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen ber i proposisjonen om Stortingets samtykke til å innlemme i EØS-avtalen et direktiv om endringer av gjeldende direktiv om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Europakommisjonen fremmet 19. desember 2011 et forslag til direktiv 2013/55 EU som skulle modernisere direktiv 2005/36/EF (yrkeskvalifikasjonsdirektivet). Direktiv 2013/55/EU omtales i det følgende som «endringsdirektivet».

Gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning vil kreve lovendringer og innebære økonomiske kostnader. Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning er derfor nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Generelt om det nye endringsdirektivet

Formålet med endringsdirektivet var ikke å foreslå et nytt direktiv, men å modernisere de eksisterende bestemmelsene i yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Målsettingen har vært å gjøre prosedyrene mindre kompliserte

med innføringen av et europeisk profesjonskort, revidere de eksisterende bestemmelsene om etablering i en annen stat eller midlertidig tjenesteyting, modernisere systemet for automatisk godkjenning og skape en rettslig ramme for delvis adgang til å kunne utøve et yrke. Endringene vil kunne gjøre det enklere for en yrkesutøver fra en EØS-stat å få godkjent sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Det samme vil gjelde for norske borgere som ønsker å arbeide i en annen EØS-stat.

Europakommisjonen uttalte i forbindelse med forslag til nytt direktiv at restriktiv regulering av godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra andre medlemsstater har samme effekt på mobiliteten som diskriminering som følge av nasjonalitet, og at mobilitet blant utdannede yrkesutøvere er lav i EU. Europakommisjonen påpekte at mobilitet internt i Europa vil bli en signifikant faktor for veksten i EU. Videre antar Europakommisjonen at i kommende år vil markedet i Europa i større grad konkurrere om høyt kvalifisert arbeidskraft, samtidig som arbeidsstyrken reduseres.

Endringsdirektivet endrer ikke rammene og hovedprinsippene i direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, men endrer enkelte bestemmelser i direktivet, og det foreslås følgende større endringer:

- Innføring av et europeisk profesjonskort for utvalgte yrker.
- Mulighet til å gi delvis adgang til å utøve et yrke.
- Forenklinger i forbindelse med godkjenning etter generell ordning og for godkjenning etter kvalifikasjonsbevis.
- Endringer i krav til varighet for noen harmoniserte utdanninger.
- Mulighet for innføring av felles opplæringsprinsipper, herunder felles opplæringsramme og felles opplæringsprøve.

- Krav til språk er klargjort.
- Økt krav til administrativt samarbeid via informasjonssystemet for det indre marked (IMI).
- Varslingsplikt i tilfeller hvor yrkesutøver har mistet retten til å utøve yrket eller blitt domfelt for bruk av falske dokumenter.
- Elektronisk tilgjengelig informasjon om regulerte yrker.
- Elektronisk søknad for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.
- Opprettelse av et assistansesenter.

For å sikre en helhetlig og ensartet gjennomføring av yrkeskvalifikasjonsdirektivet mente Kunnskapsdepartementet at både direktiv 2005/36/EF og endringsdirektivet bør gjennomføres i en ny lov med tilhørende forskrifter. Kunnskapsdepartementet fremmet 10. juni 2016 en egen lovproposisjon om en ny lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, jf. Prop. 139 L (2015–2016) Lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsloven).

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Martin Henriksen, Nina Sandberg, Leif Audun Sande og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen, Aleksander Stokkebø og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Fremskrittspartiet, Ingelinn Lossius-Skeie og lederen Roy Steffensen, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Lill Fagerås, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til proposisjonen, hvor regjeringen ber om Stortingets samtykke til innlemmelse i EØS-avtalen av endringer i yrkeskvalifikasjonsdirektivet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner er gjennomført i norsk rett gjennom Stortingets behandling av regjeringens forslag til lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Loven ble vedtatt i Stortinget 7. mars 2017. Loven trer i kraft 1. januar 2018. Flertallet viser i den forbindelse til Prop. 139 L (2015–2016) og videre omtale i Innst. 190 L (2016–2017), hvor endringsforslagene som følge av direktivet er omtalt.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 12. desember 2017

Roy Steffensen
leder

Torstein Tvedt Solberg
ordfører

Flertallet merker seg at direktivet blant annet innfører profesjonskort og varslingsplikt for enkelte yrker, og at det settes økt krav til administrativt samarbeid mellom ansvarlige myndigheter. Det åpnes også for delvis adgang til et yrke på visse kriterier. Flertallet mener det er positivt at endringene vil kunne gjøre det enklere for en yrkesutøver å få godkjent sine yrkeskvalifikasjoner i Norge, og for norske borgere som ønsker arbeid i en annen EØS-stat.

Flertallet slutter seg til forslaget i proposisjonen om at Stortinget gir nødvendig samtykke.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av Prop. 139 L (2015–2016) Lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner i mars 2017, der disse medlemmer påpekte at flere av endringene etter direktiv 2013/55/EU vil føre til en uthuling og fragmentering av de lovregulerte yrkene.

Disse medlemmer viser til proposisjonen, der regjeringen selv skriver at dette endringsdirektivet verken endrer rammene for, eller hovedprinsippene i, direktiv 2005/36/EF. Disse medlemmer viser for øvrig til partiets merknader i Innst. 190 L (2016–2017).

På denne bakgrunn går disse medlemmer imot forslaget i proposisjonen om å innlemme EØS-komiteens beslutning i EØS-avtalen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Utkast til innstillingen har vært forelagt utenriks- og forsvarskomiteen, som i brev av 6. desember 2017 slutter seg til utdannings- og forskningskomiteens innstilling og ikke har ytterligere merknader.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 94/2017 av 5. mai 2017 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2013/55/EU om endring av direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner og forordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeidet gjennom informasjonssystemet for det indre marked («IMI-forordningen»).